

deset let pozneje: dolgoročne sledi bralnega projekta

ALENKA MAHAJNC, Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Korenine in začetki projekta

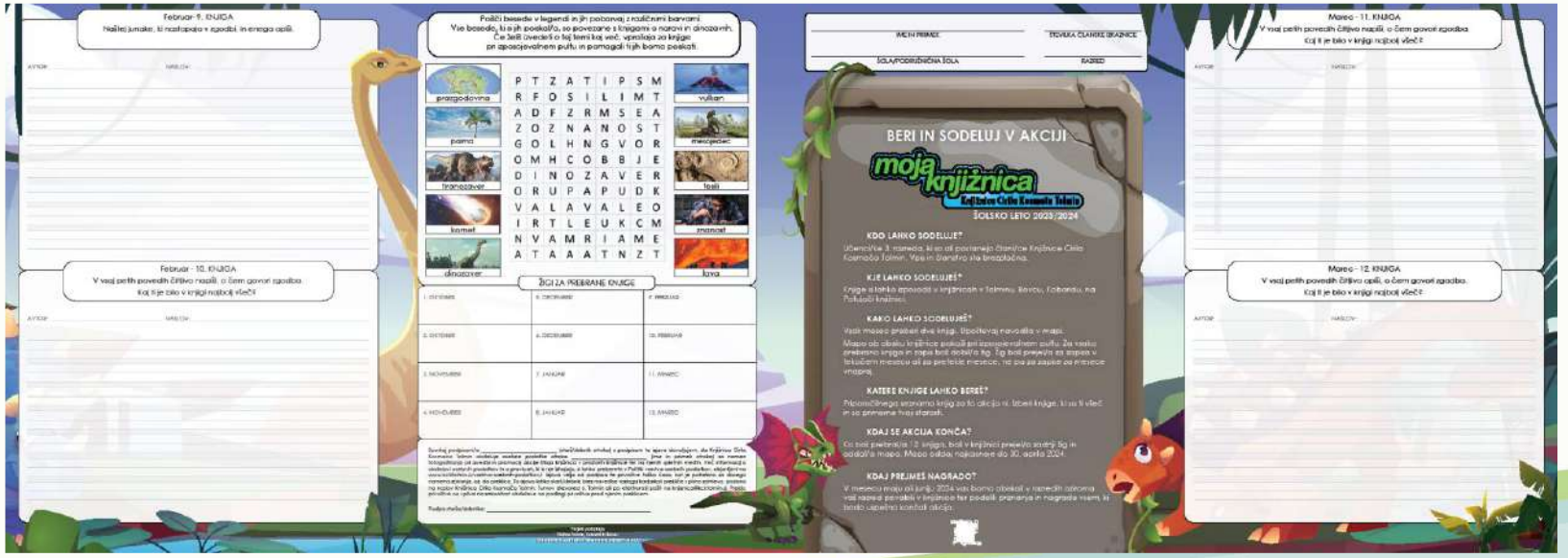
- Bralni akciji (**1999–2001**) za 1. - 8. razred osnovne šole.
- Sodelovalo 80 % osnovnošolcev območja.
- Ponovni začetek projekta: **Oktober 2006** – usmeritev izključno na 3. razred OŠ.

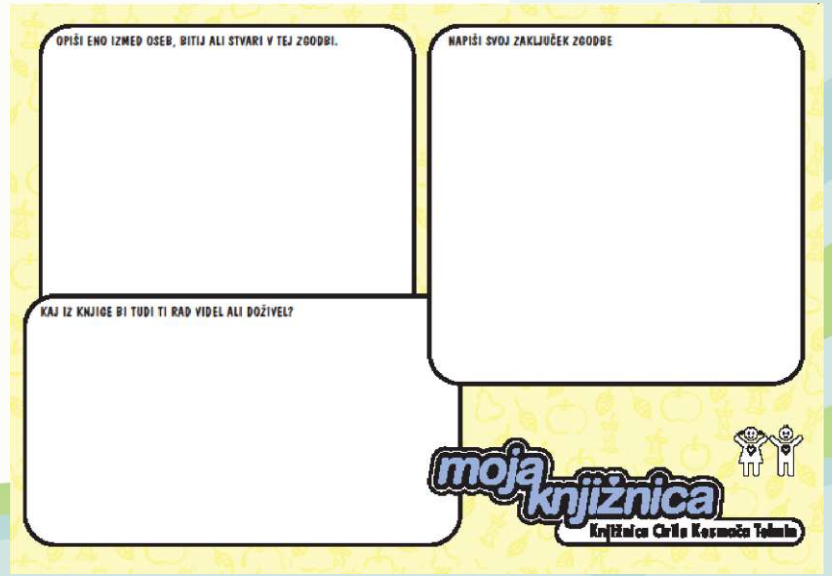

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Razvoj pravil:
od kartončkov do mape

Razvoj pravil in nagrad: od 4 do 1

Nekoč:

- 20 knjig
- posamezni kartončki
- 4 nagrade v štirih sklopih

Danes:

- 12 knjig
- 1 mapa
- 1 glavna nagrada

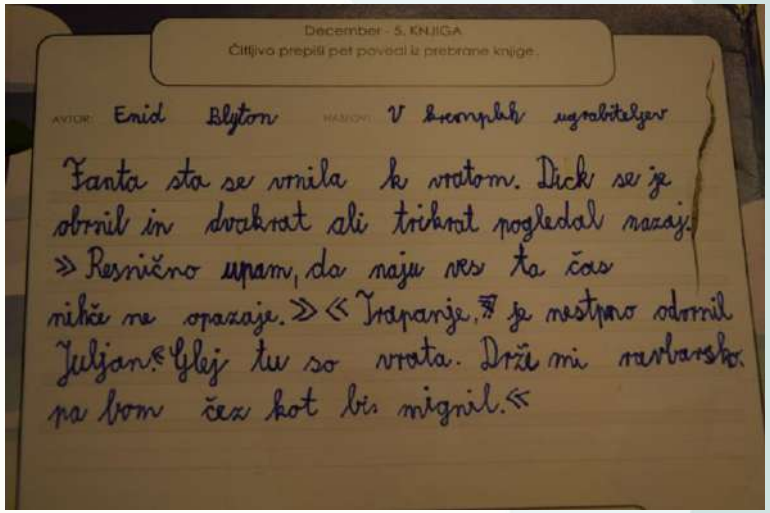

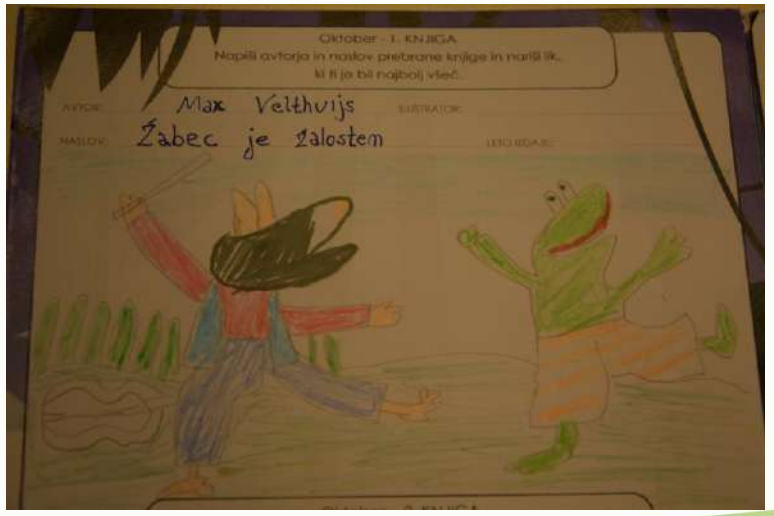

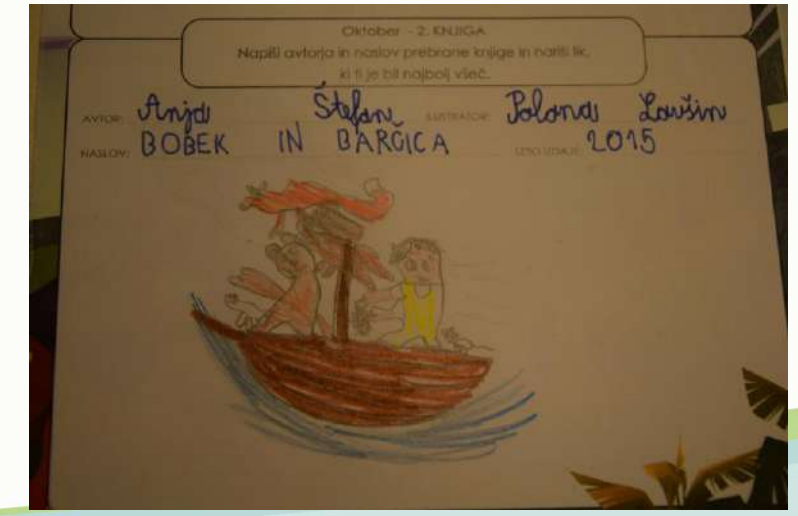

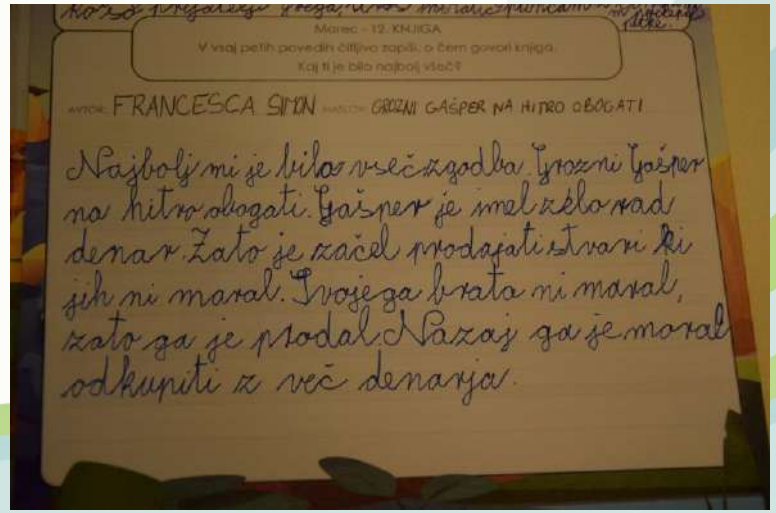

Prilagajanje in sodelovanje s šolo

- Posvetovanja s pedagogi in šolskimi knjižničarji.
- Sprememba nalog v mapi: od leta 2022 štirje tipi nalog - ilustracija postane sestavni del mape.

Ohranitev pristnosti - brez šolskega „pritiska“

„Tukaj si dobrodošel.“

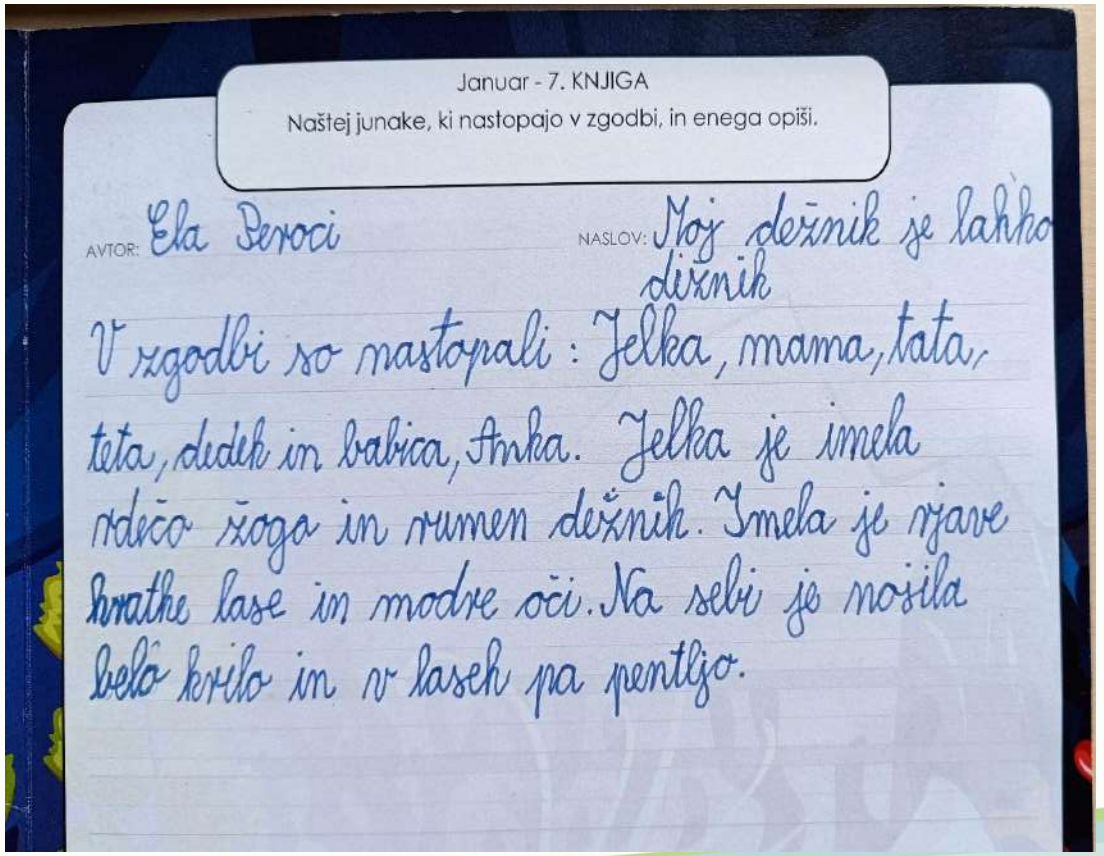
- Skupno **12** knjig po lastni izbiri.
- Brez obveznega seznama naslovov.
- 2 na mesec.
- Začetek v tednu otroka.
- Sodelovanje s pedagogi.
- Različne vrste nalog.
- Prostor za ilustracijo.
- 6 mesecev.

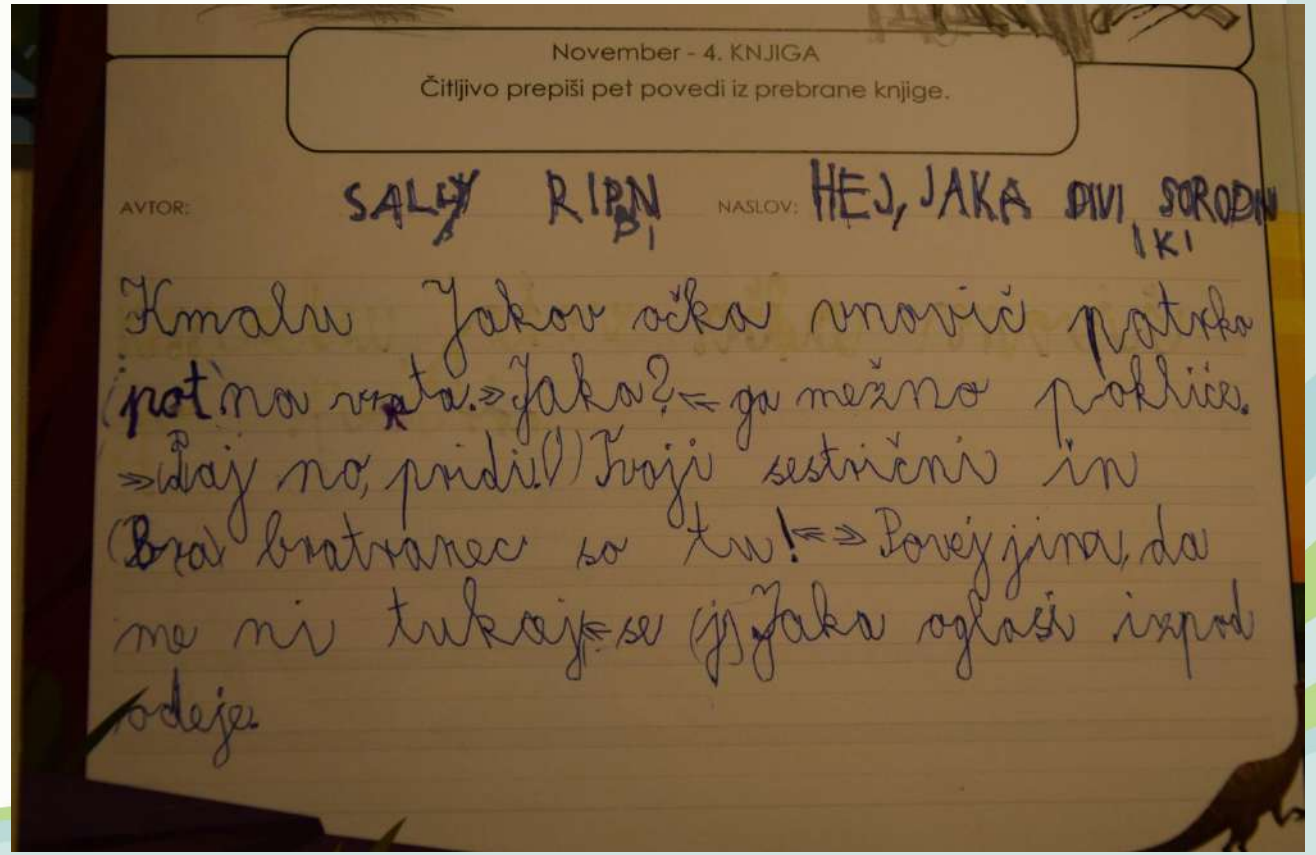

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

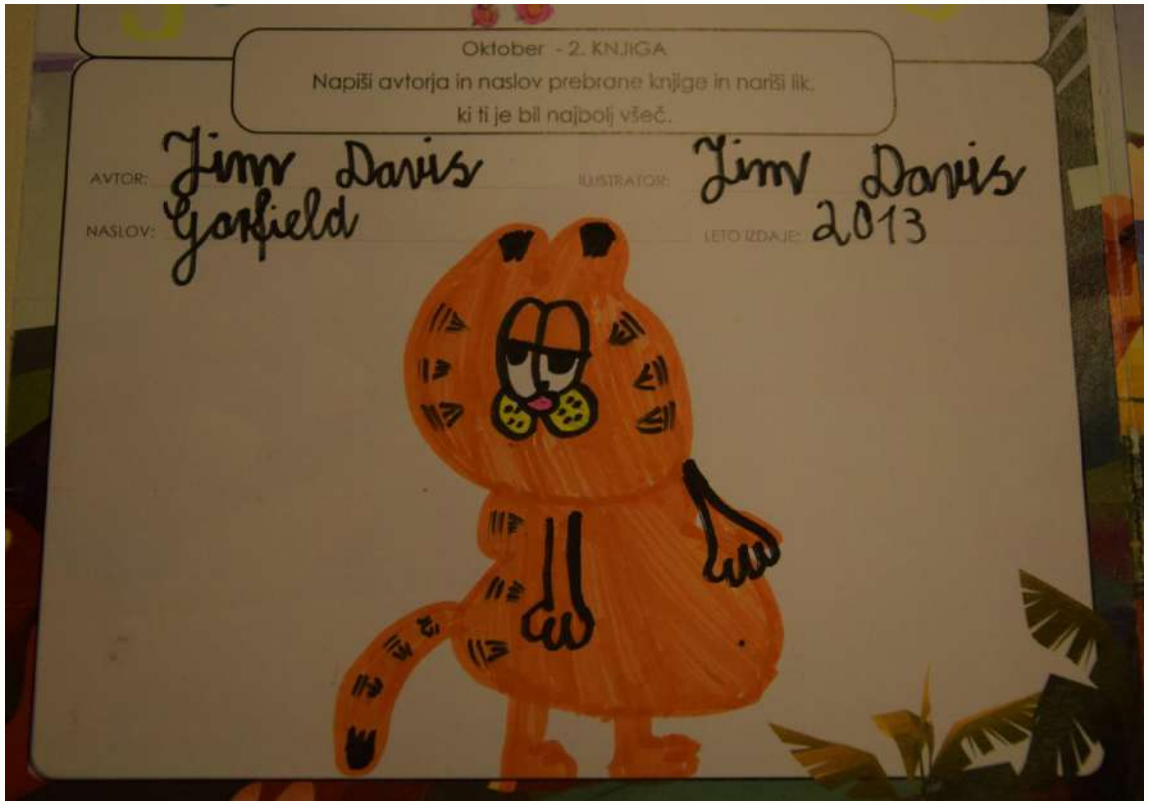
Ohranitev pristnosti in kreativnosti

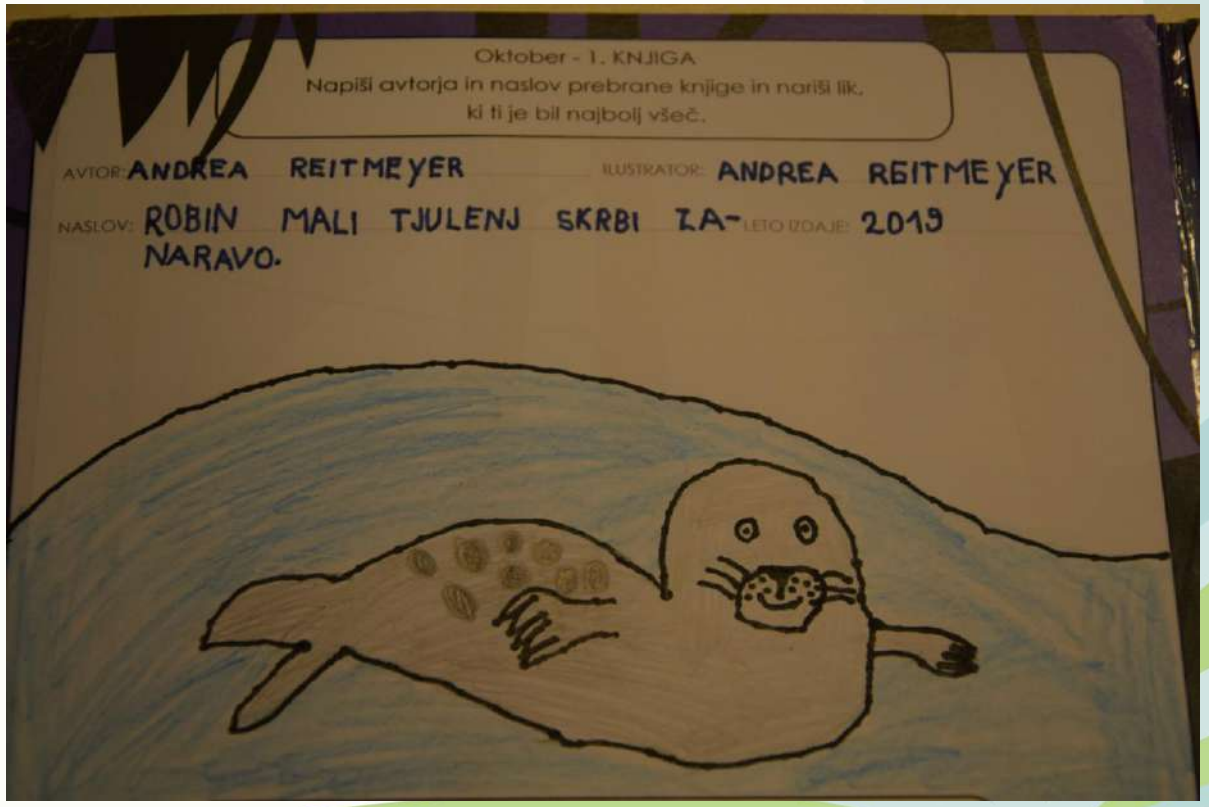
Brez ocenjevanja pravopisa in lepopisa, izziv oziroma podpora šibkejšim bralcem.

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Doseg v zadnjih 10 letih

- Sodelovalo in končalo projekt **58 %** vseh iz generacij tretješolcev.
- **974** tretješolcev je osvojilo nagrado.
- 210 novih članov.
- V **rekordnem šolskem letu 2021/2022** zaključilo **73 %** tretješolcev.
- Skoraj **11.700** prebranih **knjig.**

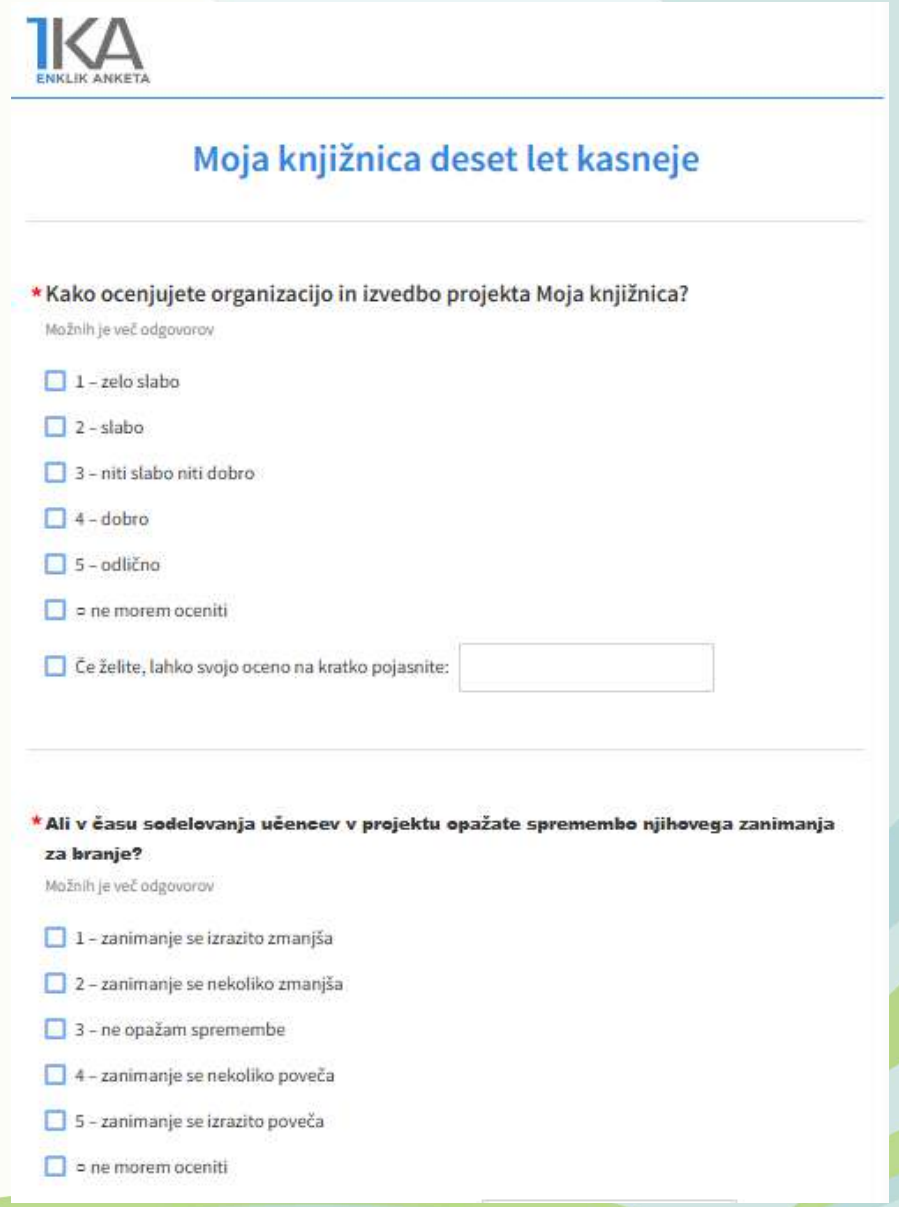

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Kaj ostane 10 let kasneje?

- Spomin na projekt.
- Odnos do branja.
- Odnos do knjižnice.

- Dve manjši anketi. Skupno **30 %** odzivnost vseh anketiranih.

1KA
ENKLIK ANKETA

Moja knjižnica deset let kasneje

* Kako ocenjujete organizacijo in izvedbo projekta Moja knjižnica?

Možnih je več odgovorov

- 1 – zelo slabo
- 2 – slabo
- 3 – niti slabo niti dobro
- 4 – dobro
- 5 – odlično
- = ne morem oceniti
- Če želite, lahko svojo oceno na kratko pojasnite:

* **Ali v času sodelovanja učencev v projektu opažate spremembo njihovega zanimanja za branje?**

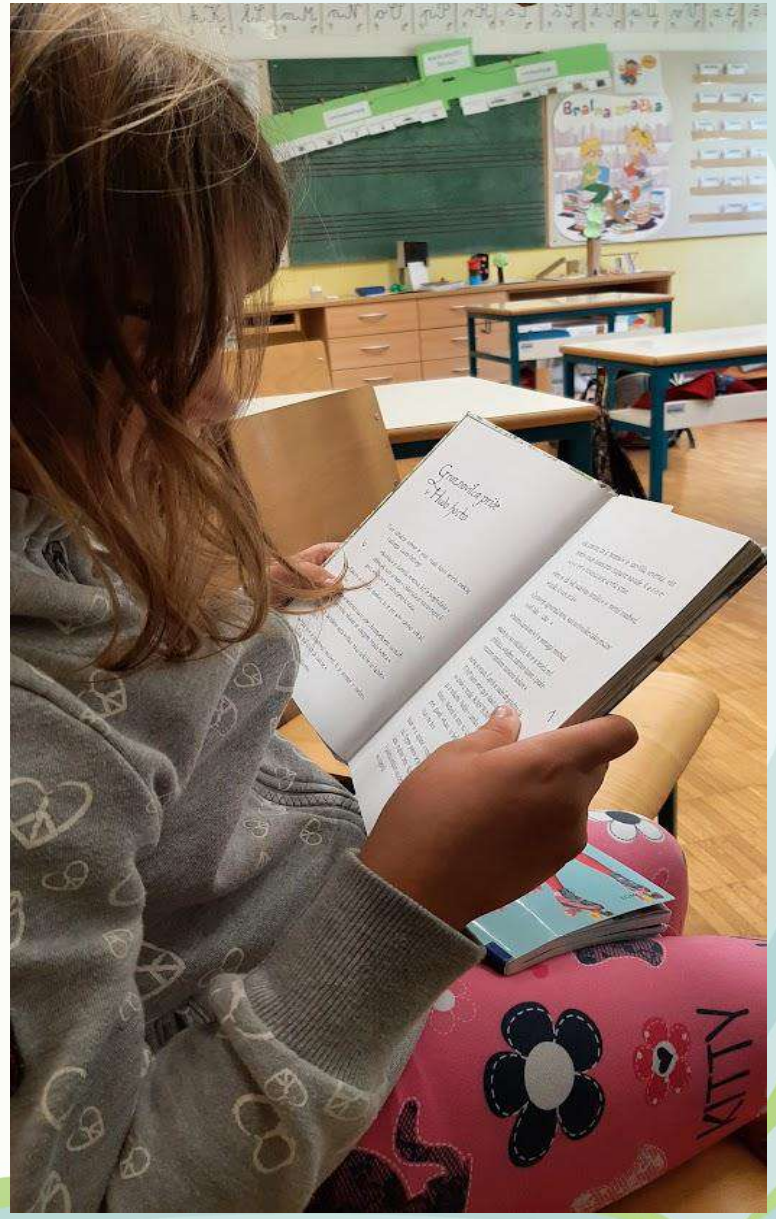
Možnih je več odgovorov

- 1 – zanimanje se izrazito zmanjša
- 2 – zanimanje se nekoliko zmanjša
- 3 – ne opažam spremembe
- 4 – zanimanje se nekoliko poveča
- 5 – zanimanje se izrazito poveča
- = ne morem oceniti

Pogled udeležencev

- 12 od 53 nekdanjih udeležencev.
- Odgovori opisujejo izkušnje in zaznave udeležencev.
- **Izkušnja knjižnice: povprečje ocen 4,3.**
  - 4,5 Več izposojenega gradiva.
  - 4,3 Knjižnica kot zanimiv prostor.
  - 4,2 Pogostejši obisk.
  - 4,2 Domačnost in sproščenost.

Povprečne ocene na lestvici 1-5.

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Spomini nekdanjih udeležencev

- **84 %** ima na projekt zelo ali pretežno pozitiven spomin.

SPOMIN NA NAGRADE, MAPO, SODELOVANJE, OBISKOV, VEČ IZPOSOJE IN VEČ BRANJA.

- **Skoraj 60 %** anketirancev je ocenilo, da so takrat **brali več** kot bi sicer, enak delež zaznava tudi nekoliko več zanimanja za branje.
- 2/3 jih še danes vsaj **1** x letno obišče knjižnico.

moja knjižnica
Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

„Naj projekt kar tako ostane.“

Pogled pedagogov: 100 % pozitivnih ocen projekta

- 12 pedagoških delavcev od 27.
- Odgovori opisujejo izkušnje in zaznave udeležencev.
- 75 % najvišjih ocen.
- **92 % opaža več zanimanja za branje.**
- Povprečna ocena **organizacije projekta** 4,75.
- Povprečna ocena **sodelovanja** s knjižnico **4,83** (lestvica 1-5) .

- **Svobodna** izbira knjige.
- Oseben **stik** s knjižnico.
- **Sodelovanje** šole s splošno knjižnico.
- **12** knjig je za šibkejše bralce lahko **veliko** …
- **Nagrada** lahko zasenči zanimanje za branje – razmislek o **drugačnem** nagrajevanju?
- **Vmesna srečanja.**
- **Večja vključenost staršev.**

Vloga nagrade in novosti

- **Ura: Prepoznavna nagrada in močna začetna spodbuda.**
- Nagrada kot začetna spodbuda **50 %** vsaj deloma vpliva, 17 % precejšnji vpliv**. Zelo prepoznavna. Vstopna točka v knjižnico.**
- Ideje za prihodnost in nadgradnjo projekta: srečanje z avtorjem, poseben dogodek, skupna izkušnja.

Vse to je deloma že del običajne prakse:
gledališke in glasbene predstave, planetarij, pravljice ob kamišibaju, kratki filmi

Knjižnica ostaja prisotna: dolgoročne sledi

- Večina anketirancev knjižnico **še obiskuje**.
- Najpogosteje si **izposojajo** knjige, v največji meri gre za obvezna šolska branja.
- Izdelava **šolskih** projektov, **učenja**.
- **Druženje**.
- Ocena domačnosti in sproščenosti: **4,3 / 5**.
- **Knjižnica** kot prostor, ki ostaja prisoten tudi **v najstniškem obdobju.**

Transakcije Cobiss (pregled 4 sezon). Kombinacija Cobiss in excel evidenc potrdila našo hipotezo, da sta 2/3 uporabnikov aktivni še 5 do 7 let po zaključku projekta.

Knjižnica ostaja prisotna: dolgoročne sledi

- Ocena 4,3 od 5.
- Občutek **domačnosti** in **sproščenosti**.
- Skoraj **30.000** knjig v dvajsetih generacijah.
- Pozitiven odnos do knjižnice se nadaljuje.
- Projekt živi, raste, se prilagaja in išče poti do mladih bralcev.
- Projekt Moja knjižnica presega okvirje akcije – **vzgaja bralce za vse življenje**.

Revizija projekta in naslednji koraki

DOSLEJ:

- Spremljanje do oddaje mape in prevzema nagrade.

ZDAJ:

- Prvič pogledali v dolgoročne sledi. Kaj se zgodi pozneje in kako dolgo ostajamo povezani?
- Kako ohranjati stik v vmesnih letih in kakšna je pot otroka skozi knjižnico?
  - 3. razred =
  - 7. razred =

DRUGI PROJEKTI

Kaj smo izvedeli?

- Pozitiven spomin na projekt: **tradicionalen in prepoznaven.**
- Nekoliko **več branja**, zanimanja za knjižnico, **trajnejši odnos do knjig** in branja.
- Vsako leto novi **člani**.
- Odlično **sodelovanje** z osnovnimi šolami.
- Knjižnica ostaja v življenju mladih, 2/3 aktivnih še 5 do 7 let kasneje. Ni le kratkoročna spodbuda.
- Iz anket sicer ne moremo ugotoviti, kolikšen del današnjih bralnih navad lahko pripišemo projektu.
- **Če ostane vsaj del pozitivnih občutkov deset let kasneje, je to dober razlog, da projekt po dvajsetih letih ohranjamo, preverjamo in razvijamo še naprej.**
- **Sodelovanje s skupinami uporabnikov s posebnimi potrebami.**
- **Posebna izdaja Moje knjižnice.**

moja knjižnica

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin

Hvala za pozornost!